

۱- مترادف واژگان «آواز - جوان - کجاوه - جنبیدن» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) آری چه عجب داری کاندر چمن گیتی / جغد است پی بلبل نوحه‌ست پی الحان

ب) بهر طفلان حق زمین را مهد خواند / شیر در گهواره بر طفلان فشانند

پ) ذکر آرد فکر را در اهتزاز / ذکر را خورشید این افسرده ساز

ت) هوای روشن بگرفت تیره رنگ سحاب / جهان گشته خرف، گشت باز از سر شاب

۱) الف - ب - پ - ت ۲) الف - ت - ب - پ ۳) پ - ت - الف - ب ۴) پ - الف - ت - ب

۲- معنی چند واژه صحیح نیست؟

«ناشایانه: غیر تخصصی / پُرآن: پرنده / طوع: فرمان بردار / اکراه: مجبور / پرورده: بزرگ شده / دهشت بار: ترسیده / شفق: سرخی آسمان هنگام

طلوع / وزر: گناه»

۱) ۲ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۵

۳- معنی کلمه «وامانده» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) بی‌خویش شو از هستی تا بازنمایی تو / ای چون تو به هر منزل وامانده بسیار

۲) برو فرموش کن ده رانده ای را / رها کن در دهی وامانده‌ای را

۳) بزمی است که وامانده صد جمشید است / قصری است که تکیه‌گاه صد بهرام است

۴) چه دانند جیحونیان قدر آب / ز واماندگان پرس در آفتاب

۴- در کدام گزینه، اطلاعات درست مربوط به واژه آمده است؟

۱) اُعباب: روکش مخصوصی که فقط بر روی ظروف سفالی می‌کشند که تشکیل‌تر شوند.

۲) کافور: ماده معطر مایعی که از برخی گیاهان از قبیل ریحان و بابونه به‌دست می‌آید.

۳) تحت‌الحماگی: ویژگی کشوری، سرزمین یا فردی است که معمولاً به موجب پیمانی با یک کشور نیرومند تحت‌الحمایه او می‌شود و یکی از اشکال استعمار است.

۴) زنبورک: نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو چرخ که در زمان صفویه و قاجاریه روی شتر می‌بستند.

۵- در کدام یک از ابیات زیر نادرستی املائی وجود ندارد؟

۱) گرچه دوریم از بساط قرب همت دور نیست / بنده شاه شماییم و ثناخوان شما

۲) در راه عشق مرحله غرب و بعد نیست / می‌بینمت عیان و دعا می‌فرستمت

۳) هر که را در خاک قربت پای در گل ماند، ماند / گو دگر در خواب خوش بینی دیار خویش را

۴) این‌که مردم نشناسند تو را قربت نیست / قربت آن است که یاران ببردند از یاد

۶- پدیدآوردگان آثار زیر در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

«روزها - مرصادالعباد - زندان موصل - آغازگری تنها»

۱) محمدعلی اسلامی ندوشن - نجم دایه - اصغر رباط‌جزی - رسول پرویزی

۲) محمدعلی اسلامی ندوشن - فخر رازی - کامور بخشایش - واعظی

۳) محمدعلی اسلامی ندوشن - نجم رازی - اصغر رباط‌جزی - واعظی

۴) محمدعلی اسلامی ندوشن - نجم رازی - کامور بخشایش - واعظی

۷- در کدام بیت، «دو تشبیه و بیش‌ترین استعاره» به‌کار رفته است؟

۱) شیر در بادیه عشق تو روباه شود / آه از این راه که در وی خطری نیست که نیست

۲) یا رب آن شاه‌وش، ماه‌رخ، زهره جبین / دُرّ یکتای که و گوهر یکدانه کیست

۳) واله و شیدا است دائم همچو بلبل در قفس / طوطی طبعم ز عشق شکر و بادام دوست

۴) خون شد دلم به یاد تو، هر گره که در چمن / بند قبا ی غنچه گل می‌گشاد باد

۸- آرایه مقابل همه گزینه‌ها «کاملاً» درست است، به جز:

- (۱) مبین به سبب زرخندان که چاه در راه است / کجا همی روی، ای دل، بدین شتاب کجا (تشبیه - استعاره)
(۲) دی می‌شد گفتم صنما عهد به جای آر / گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست (جناس همسان - ایهام)
(۳) به گریه سائل اگر روی خود کند رنگین / از آن به است که گردد به ابر احسان سرخ (جناس - استعاره)
(۴) کی به اقیانوس وصلت دست می‌یابم که هست / طلعم طوفانی از هجران طولانی تو (جناس - تضاد)

۹- در کدام گزینه آرایه‌های «کنایه، مجاز، ایهام تناسب و حسن تعلیل» به ترتیب آمده است؟

- (الف) زاهد نداشت تاب جمال پری رخان / کنجی گرفت و ترس خدا را بهانه ساخت
(ب) ماه و پروین از خجالت رخ فرو پوشد اگر / آفتاب آسا کند در شب تجلی روی تو
(پ) در زلف تو گویی که فکند ای صنم چین / چندان زره و حلقه و چندان شکن و چین
(ت) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ / در معرضی که تخت سلیمان رود به باد
- (۱) ت - ب - الف - پ (۲) ب - پ - الف - ت (۳) ب - الف - پ - ت (۴) ت - ب - پ - الف

۱۰- آرایه‌های کدام گزینه در بیت زیر تماماً درست آمده است؟

«چنان شیرینی ای خسرو که چون فرهاد در کویت / جهانی چون مگس جمعند بر دگان حلوابی»

- (۱) مجاز - تشبیه - ایهام تناسب - استعاره
(۲) حسن تعلیل - حس آمیزی - ایهام - استعاره
(۳) تلمیح - تشبیه - استعاره - ایهام
(۴) تلمیح - تشبیه - حسن تعلیل - مجاز

۱۱- در کدام ابیات، قید وجود دارد؟

- (الف) آمد افسوس کنان مغیچه باده‌فروشی / گفت بیدار شو ای رهرو خواب آلوده
(ب) این بار من یکبارگی در عاشقی پیچیده‌ام / این بار من یکبارگی از عاقبت ببریده‌ام
(پ) ای خدا این وصل را هجران مکن / سرخوشان وصل را نالان مکن
(ت) امروز، روز شادی و امسال، سال گل / نیکوست حال ما که نکو باد حال گل نیکوست
(ث) هزار عقل و ادب داشتم من ای خواجه / کنون که مست خرابم صلاح بی‌ادبی است
- (۱) ب - ت - ث (۲) الف - ب - ث (۳) الف - ت - ث (۴) الف - ب - پ

۱۲- در جملات کدام ابیات «هم شیوه بلاغی و هم شیوه عادی» مشاهده می‌شود؟

- (الف) نیست جاننش محرم اسرار عشق / هر که را در جان غم جانانه نیست
(ب) از عمر ذوق دیدم وقتی که با تو بودم / ذوقی چنان ندارد، بی‌دوست زندگانی
(پ) جانا هزاران آفرین بر جانت از سر تا قدم / صانع خدایی کاین وجود آورد بیرون از عدم
(ت) ای تو با جمله و تنها ز منی فی الجملة / نور چشم منی و جان دل تنهایی
(ث) سیاوش سیه را به تندی بتاخت / نشد تنگ‌دل جنگ آتش بساخت
- (۱) الف - ب - ث (۲) ب - پ - ث (۳) ب - ت - ث (۴) پ - ت - ث

۱۳- نقش دستوری واژگان مشخص شده در کدام گزینه به درستی نیامده است؟

- (۱) ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما / آب روی خوبی از چاه زرخندان شما (نهاد - نهاد)
(۲) بی‌مهر رخت روز مرا نور نماندست / وز عمر مرا جز شب دیجور نمانده است (مضاف‌الیه - متمم)
(۳) ورنه در مجلس رندان خبری نیست که نیست / غیر از این نکته که حافظ ز تو ناخشنود است (نهاد - مسند)
(۴) یک طایفه را بهر مکافات سرشتند / یک سلسله را بهر ملاقات گزیدند (متمم - مفعول)

۱۴- تعداد ترکیبات وصفی و اضافی به ترتیب در کدام گزینه صحیح آمده است؟

- (۱) خشت زیر سر و به تارک هفت اختر پای / دست قدرت نگر و منصب صاحب جاهی (۱ وصفی و ۴ اضافی)
(۲) چو غنچه با لب خندان به یاد مجلس شاه / پیاله گیرم و از شوق جامه پاره کنم (۱ وصفی و ۳ اضافی)
(۳) سفید شد چو درخت شکوفه دار سرم / وزین درخت همین میوه غم است بر من (۳ وصفی و ۱ اضافی)
(۴) سعی کن کردارت از گفتار باشد بیش‌تر / همچو تیغ از گوهر ذاتی مشو یکسر زبان (وصفی ندارد و ۲ اضافی)

۱۵- در هر بیت یکی از اجزای جمله غیرساده (= مرکب) مشخص شده است. کدام نادرست است؟

- ۱) رهبرم شو زان که گمراه آمدم / دولتم ده گرچه بیگانه آمدم: جمله پایه (هسته)
- ۲) نقش نامت کرده دل محراب تسبیح وجود / تا سحر تسبیح گویان روی در محراب داشت: جمله پیرو (وابسته)
- ۳) کس ندانم که در این شهر گرفتار تو نیست / هیچ بازار چنین گرم که بازار تو نیست: جمله پیرو (= وابسته)
- ۴) دل اگر بار کشد بار نگاری باری / سر اگر کشته شود بر سر کاری باری: جمله پیرو (وابسته)

۱۶- همه موارد در رباعی زیر کاملاً یافت می‌شود، به جز:

«ای نسخه نامه الهی که تویی / وی آینه جمال شاهی که تویی

بیرون ز تو نیست هرچه در عالم هست / در خود بطلب هر آن چه خواهی که تویی»

- ۱) مترادف واژه «رقعه» و یک واژه دو تلفظی در سروده یافت می‌شود. (۲) دو ترکیب اضافی در بیت وجود دارد و «شاهی و الهی» صفت هستند.
- ۳) ابیات دارای سه متمم و دو منادای محذوف است.
- ۴) ابیات فاقد نقش تبعی و دارای مسند است.

۱۷- کدام بیت با متن زیر، تناسب مفهومی دارد؟

«آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت معرفت تعبیه کرده بودند و به ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ کس استحقاق خزانگی و

خزانهداری آن گوهر نیافت خزانگی آن را دل آدم لایق بود.»

- ۱) چند گفتند اهل دل بار بلای آسمان / خود به کران نمی‌رسد جور و جفای آسمان
- ۲) هم آسمان نتیجه عشق است و هم زمین / هم آدمی ملازم عشق است و هم پری
- ۳) آسمان کی می‌تواند کرد کار عشق را / بر نمی‌آید ز دست شیشه گر آهنگری
- ۴) شکسته دل ما ز گل آفرید / در آن خانه پاک منزل گزید

۱۸- همه ابیات با هم قرابت معنایی دارند، به جز

- ۱) دیدیم دل و عقل ز خود دور به صد گام / ز آن روز که از دور تماشای تو کردیم
- ۲) کرده‌ای خضر ره خود، خرد ناقص را / چون عصا در کف بیمار از آن می‌لرزی
- ۳) با عقل زور آور چیره‌دست / که سودای عشقش کند زیردست
- ۴) عقل در سلسله عشق گرفتار بود / عاشق دل شده مست است نه هشیار بود

۱۹- مفهوم عبارت «مور چون این بشنید، بخندید و گفت: مردان، بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن.» با کدام بیت قرابت

مفهومی دارد؟

- ۱) کسی را که همت بلند اوفتد / مرادش کم اندر کمند اوفتد
- ۲) با خسان در ساختی تا بر در و در بزم تو / من غم هجران کشم و ایشان می روشن کشند
- ۳) آینه دل صاف کن از هر غبار / تا عیان بنمایدت رخسار یار
- ۴) در گلستانی که جولانگاه سرو همت است / شبینمی تسخیر خورشید قیامت می‌کند

۲۰- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه تناسب معنایی ندارد؟

«به روز مرگ چو تابوت من روان باشد / گمان مبر که مرا درد این جهان باشد»

- ۱) مرگ ما شادی و ملاقات است / گر تو را ماتم است رو زین جا
- ۲) مرا که دل ز هوای تو پر شده است چه غم / اگر بمیرم و از من شود جهان خالی
- ۳) خوش آن گروه که برداشتند بار جهان / وز این محیط، دل یک حباب نشکند
- ۴) سبک روان که فشانند دامن از عالم / ز گیر و دار خس و خار آرزو رستند